

Szerkesztőség:

Kaposvárott, fő-ut 35 sz. a.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény, kézirat, ismertetésre szánt könyv.

Kiadó-hivatal:

Leiteles H. Könyvnyomdája
Kaposvárott.

Ide ezimzendő az előfizetési pénz hirdetési és nyilvántartási s általában a lap anyagi részét illető minden közlemény.

N É P J O G.

Előfizetési díj:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések főlvetnek:

helyben a kiadóhivatalban,
továbbá Budapestben Hasenstein és Vogler, Goldberger A. V. Láng és társa, B é s t e n Hasenstein és Vogler, Opellik Alajos, Mosse Rudolf, Daube G. L. és társa s Rotter és társa irodában.

Megjelenik minden pénteken.

Az agrárius mozgalmak Somogyban.

A kir. főügyesség Szalay Imre ellen izgatás miatt emelt vádjában különösen hangsúlyozta a somogy megyei agrárius viszonyokat, szentírás-ként elmondta, hogy a földosztási hajlam megyénkben már régi, s minduntalan nyilvánult is, például 1804-ben, majd 1848-ban és ismét 1869-ben.

Azt hittük, hogy e vádat amint nem hiszi senki, úgy nem is emlegeti többé. De csalódtunk. Biróság előtt mondatott el az ismét, s azért, ha feleltünk is reá mindenkor, kimutatva badarságát egész az unalomig, nem szabad azt elhallgatnunk most se, annál kevesbé, mert Fekete Ödön ur, a főügyési helyettes, megyénk történetéből nem annyira szerencsésen, mint vakmerőn idézett.

1804-ben Somogy megyében, mint ma mondani szokás, a közcseendő és rend egyetlen napra sem zavartatott meg, agrárius mozgalmak pedig éppen nem fordultak elő, valamint hogy megyénk e tekintetben is kiválóan elütrött mindenkor szomszédaitól; itt 1766-ban sem volt az urbér behozatala folytán majdnem országosan kitört parasztlázadásnak nyoma sem.

1804. helyett a vád alkalmasint 1800-at akart mondani, mert igaz, ez évben furesa idők jártak, de a kinek kedve és ideje van, tekintse meg az insurrectionalis „állandó bizottság” jegyzőkönyveit, s meg fogja látni, hogy a zavargás nem volt agrárius természetű, hanem mint Sárközy István, Boronkay József, Horvát Ádám s igen sokan panaszkodják, „a rebellis insurgens sereg gyászos pusztításokat vitt végbe”, a fegyverzetlen, felfegyverzett, tüzhelyeitől elkényszerített insurgens pusztított a hol utjába esett, elvitt, requirált a mit ért.

1848-ban? Zamárdi község a megyéhez folyamodott, hogy elregulázott földjei adassanak vissza, Török-Koppány pedig ugyan ily módon elvesztett legelőjét tényleg visszafoglalta! az tehát nem is hatalmaskodott, hanem kért, ez pedig az alig multban szenvedett vagy képzelt sérelmet akarta orvosolni, kétségtelenül, törvénytelenül ugyan, de semmi esetre sem az agrárius viszonyokból származó vagy azok megváltoztatására, irányult szándékból, nem volt tehát ez sem oly mozgalom, melyet azon néven nevezni különösen a vádló helyéről szabad lett volna.

S mi történt hát 1869-ben? átértük, ezt mindnyájan tudjuk, elkezdték jagattatni a „Somogy“-ot, s miután a rágalmozás mindenkor hagy nyomokat, a jajveszéklet elhatott utóbb a fővárosba is; a fél ország azt hitte, hogy itt immár a Jankovichok, Széchényiek, Somssichok, Inkeyek gyalog járnak, elfoglalták, elosztották mindenüket, pedig bizony egy barázdáját sem bántották senkinek, s a kormány kiküldötte, Reiner Pál nem is talált semmit, sőt mig temérdek nép jelenlétében az 1869-ki májusi rendes közgyűlés alkalmával Rajner ur várta, mikor hívják már a gyűlésterembe, hogy feltevé kalpagját, előmutathassa teljhatalmat adó levelét, pártunk szónokai követelése ellenére éppen azok, a kik az ideig jajveszékelték, a kik hirdették az agrárius mozgalmakat urbi et orbi, a királyi biztos behívása ellen szavaztak, s a nélkül, hogy csak mutatta volna is magát, elküldötték arra a honnan jött.

De hát éppen semmi sem történt 1869-ben?

De igen, történt!

Nyolcz képviselőt választott Somogy megye nyolcz választó kerülete azon párt-

ból, melynek az ideig itt csak hire volt, azon pártból, mely Magyarország függetlenségét, mely a democratiát irta zászlajára, s mely pártnak akkor Tisza Kálmán is tagja, sőt egyik vezére volt, s mert e választásokban a nép akarata fényesen nyilvánult s érvényesült, s mert sokan nem tudnak megbarátkozni, hogy legyen gondolat, mely más agyába fogamzott meg, s teljesüljön akarata, mely nem az övéké, a jogos igényeket elkeresztelik bitorlásnak, ellenséget keresnek s látnak minden törekvésben, tüzet kiáltanak, midőn misem ég, orvost keresnek, midőn semmi bajuk sincs.

1869-ben az orvost Andrassy Gyulának és Rajner Pálnak, ma Tisza Kálmán s Kozma Sándornak hívják, akkor hamar felismerték a kórt az orvosok, magára hagyták a képzelt beteget, megis gyógyult a maga kenyerén, ma orvosságot akartak adni az egészségesnek s kitünt, hogy nem is orvosok, csak kuruzslók.

Változnak az idők, változnak ebben az emberek; ha K o z m a Sándor is megelégszik ma a kuruzsoló szerepével, azon meg nem ütközünk, de nem hisszük, hogy „Bukógáti” megbocsássa neki, a miért hogy így cselekedett

Szalay Imre sajtópöréhez.

Mult számban közölték távirati tudósításunkból kimaradt Szalay Imre orsz. képviselő védbeszéde, pótlólag közöljük; így szólt az esküdtekhez:

Tisztelt esküdt urak! Ha bün az, hogy mióta a politikai élet küzdterére léptem, hazám boldogságát csak a függetlenségi párt elvei alapján véltem elérhetőnek, s ez irányba működni hazafini kötelességemnek tartottam, ha ez bün volt t. esküdt urak, úgy itéljenek el; nem vagyok az első, és nem leszek az utolsó, ki elveiért, meggyőződésemért üldözöttetett és érte szenvedett; de, mert ez nem bün, és socialista nem voltam és nem vagyok, kérem felmentésemet.

Mint közöltük, erre következett kilencz szóval három ellen a felmentés, mely felmentés a fenti határozott férfias nyilatkozat folytán még nagyobb jelentőségűvé válik; oda tüzi e felmentés Tisza Kálmán rendjelei közé a rágalmozó ezimet, biztosítékul szolgál e felmentés, hogy a független polgárok készek a szó szabadságát az önkény ellen megvédeni.

Szalay Imrét választói felmentése alkalmából tömegesen üdvözlök.

Koldusaink.

Ugy ám, a mi koldusaink.

Hüs alkonyon, zimankós reggelen s déli nappal, czafatos rongyokban, didergő tagokkal ott nyomintják a kilincset házról-házra, ajtóról ajtóra

Szánalom fogja el az embert, ha rájuk néz. Szánalom és szégyenpir. Szánalom értük, szégyenpir magunkért, a kik ennek az okai vagyunk.

Nincs mód, a mely ezen segítsen?

Helyén van-e a koldulás, megegyeztethető-e az a modern politika, társadalom, mivelődés s humanizmus mai szellemével? A törvény elrendeli, hogy minden község tartozik a saját szegényeit eltartani. Itt-ott foganatosítják is a törvényt. Állittanak szegény házat, az eltartásról van intézkedés. Másutt azonban a szegények háza a m i n d e n k i háza: egy-egy perczre, egy-egy irgalomra, ott szedik össze a heti élelmüket napról-napra ezek a szánalmas, vézna teremtesek!

Jól van-e ez így? — Nem jól van. Nem jól van annál is inkább, mert hiszen tapasztalat mutatja, hogy anyagi helyzetéhez képest boldog-boldogtalan igyekezik rajtuk segíteni, mindenki eleget

tesz a kötelességének s eleget is áldoz a szegényadóban. Kaposvárott és Somogy megyében éhen nem hal a koldus.

De mennyivel más eredmény, kevesebb gond és tisztességesebb eredmény volna az, ha ez az ügy rendszeres s z a b á l y z a t szerint intéztetnék? Mennyivel más eredmény, ha arról az egész ország egyformán gondoskodnék? Ha a mi nyakunkra nem kényszerítették a más községek koldusai, a mi városunkba nem kóboroltatnának a szükség miatt más vidékek éhesei?

Vagy valódi szegény az illető, ki alamizsnára valóban érdemes, vagy nem az.

Ha csakugyan nyomorult, köteles a község, hova illetékes, őt eltartani. Ha nem valódi szegény, úgy a koldulástól eltiltandó. De hiszen ki arra nem kényszerül, nem koldul az! Ne higgyétek, hogy koldul!

Törvény mit ér, mit ér a jogállam, ha nem gondoskodunk azokról is, a kiknek részére a legfőbbbet nem biztosítja csak az ember könyörület!

Rendezzük a szegény-ügyet! — s.

Aknák fölött.

Herczegovinából a rend helyreállítására irányuló csapatok harczeitól egyre érkeznek hírek; a panszláv emisszáriusok üzelméről és azok elfogatásáról mindennapiakká kezdenek válni a tudósítások, egész Oroszország torrongásban van, Osztrák-Lengyelországban összekülvést fedeznek föl s Erdélyben a románok mozognak, — a napi krónikában, ha ez így tart tovább, minden egyes mozgalomnak akár külön rovatot nyithatunk. Az alábbiakban áttekintést nyújtunk arról az állapotról, mely méltán aggodalomba ejthet sok hazafit s föltárja, mily válságos hullámok között evez a monarchia hajója.

A délszláv lázadás.

Egy legújabb kostajnicai levélben jelentik a következőket:

Boszniából a hírek nyugtalanítók. A bosnyákok között a forrongás folytonos. Gyülekezéseik, melyekről csak azok feloszlása után kap rend szerint értesítést a zsandárság, mindig gyakoribbak. Minden nap vannak újabb elfogatások és még se bízik senki, hogy a nyugalmat fenn lehet tartani. Általában azt hiszik, hogy a fölkelést valami külső körülmény gátolja, vagy nem kapták meg a jelszót a fölkelésre, vagy pénzben, fegyverekben és vezetőikben van hiány. Némelyek a késlekedést a herzegovinai fölkelők harcsterével hozzák összeköttetésbe. Azt hiszik, hogy leginkább az gátolja a bosnyákok csatlakozását a fölkeléshez, mert be akarják v á r n i, a herzegovinai lázadás tud-e eredményre jutni? Meg kell említeni azt a hirt is, hogy egy általánosan korportált nézet szerint, mely a bosnyákok között nagy hitellel talál, a fölkelés csak akkor törne ki Boszniában, ha a muszka jótékony-sági bizottságnak Odesszából elindított könnyű tábortábori ágyui be lesznek csempeszve. Ez ágyuknak és fegyvereknek ott kell valahol vesztgelni a közép tengeren, mert a tengerőrök becsempészni a folytonosan czirkáló hajók miatt nagy nehézségbe ütköznek.

E hirhez, mint rendkívüli érdekest, még azt tehetni hozzá, hogy a szerajevói katonahatóság kezéhez jutott adatok szerint már a fölkelés helye is ki van szemelve Boszniában, a moszkvai komité zsoldjában álló felkelővezérek által. E szerint a fölkelést Mitrovicza, Novi-Bazár és Pripolye vidékén kezdenék meg, s innen kellene tovább terjednie a hegyek közt egész Boszniában, innen pedig érintkezésbe jutna a herzegovinai fölkeléssel, hogy kölcsönösen támogathassák egymást. A fölkelés fellobbantására azért van a megnevezett vidék kijelölve, mert legtávolabb esik az osztrák badsereg hadászati vonalától, s nagy nehézségbe ütközne és sok időbe kerülne e fölkelést leküzdeni. Már a közlekedés is e hegyes vidéken a legnagyobb bajjal járna és sok társadgába és vesztésébe kerülne élelmi és hadi cikkekkal ellátni az erre felé vezényelt csapatokat.

Várnak más előnyt is a fölkelésnek itteni

megkezdésétől. Azt várják tőle, hogy az albán harcias törzs is gyarapítani fogja a fölkelést. Ezeket, azt hiszi, könnyű lesz rávenni, hogy szövetkezzenek a bosnyákokkal.

A legfontosabb az egész tervben, hogy a fölkelésnek ily elterjedése a portát is belevonná a harciba, aminek az európai béke szempontjából válságos következményei lehetnének, mert a nagyhatalmak beavatkozására egyenest provokálnának.

További mozgósítások

Az Erdélyben Kolozsvárott és Marosvásárhelyen levő zredparancsnokságok rendeletet küldtek szét, mely rendeletek szerint a két ezred tartalékosai további korosztályra is behivatnak. Az ifjabb tartalékosok már lenni vannak a harcztéren.

A harcok és megszárlások

Noha Zarából a legutóbbi napokban azt távirják, hogy a Boche di Cataróban javul a helyzet s a krivoseseiek puhulni kezdenek, mióta hallják, hogy újabb meg újabb osztrák hadsapatok érkeznek oda, és noha megtörtént, hogy a krivoseseikkel való szomszédos községek, melyekre a felkelők számítottak, a krivosjebelleikkel való szolidaritást vis sz a u t a s i t o t t á k s az uralkodóhoz és államhoz való hűségüket kijelentik, egyuttal pnszaskodván Hercegovina békéjének megzavarása miatt s késznek nyilatkozván arra, hogy a felkelők ellen önkényes csapatokat szervezzenek, sőt eddig már tíz ilyen szabad önkényes csapat alakult és Hercegovinában szünet nélkül önkényesek özönlenek Metkovicba, hogy a katonai raktárból fegyvereket szerezzenek, mert eddig mintegy 5000 fegyvert osztottak ki az önkényesek közt, és noha a raguzai kerületben szintén önkényes csapatok alakulnak, mindezeknek dacára az érkező sebesültek tanusítják, hogy kemény küzdelmek folynak a csatatéren, melyekről azonban mi itthon vagy épen nem, vagy pedig csak igen hiányosan értesülünk.

Triesztből ily borzalmas leírást küldenek: Két nap előtt érkezett meg ide „Nil“ nevű dalmát gőzessel az első sebesült szállítmány. A sebesültek összesen 21-en vannak; ezek között 14 gyalogos, 3 vadász, 2 matróz és 2 tüzér. Legtöbbnek lösebe van, még pedig a lábaikon; kettőnek a hátán van lösebe. Egy súlyosan sebesült katonának a válla van keresztül löve, s ugyanennek még a z o r r a i s hiányzik. A sebesülteket kitünő szívelyességgel fogadták. A vöröskereszt egyes tagjai, még pedig a hölgyek igen számosan voltak jelen, mikor a sebesültek megérkeztek, valamennyien vetélkedve igyekeztek a szegény szenvedő katonák szomorú sorsát enyhíteni.

Mostárból pedig azt távirják, hogy a metoki mohamedán küldöttséget, mely február 9-én indult el Metokiából Mostárba, hogy a mohamedán lakosság nevében Jovanovic altábornagynak hódoló feliratot nyújtsanak át, feleltájában a Zalom-Palanka melletti erdőben 15 főből álló felkelő csapat támadta meg, s a küldöttség tagjainak erős ellentállása után e z e k e t e l f o g t á k. Mikor a felkelők a küldöttségi tagoknál talált iratokból megtudták szándékolt utazásuknak célját, dühvel reájok robantak, s kegyetlen módon l e m é s z á r o l t á k az összekötözött szerencsétleneket. Egy Zalom-Palankából jövő erős csendőrsapat épen tetten érte a felkelőket Heves harc fejlődött erre a csendőrök és felkelők közt. A v é r e s ö s s z e ü t k ö z é s b e n a felkelők közül öt, a csendőrök közül három ember e l e s e t t. Öt felkelőt elfogtak, a többinek sikerült elmenekülni. A 6 küldöttségi tagnak borzasztóan e l t o r z i t o t t é s m e g c s o n k i t o t t holttesteit ott a helyszínén temették el, míg az elesett csendőrök holttesteit Zalom-Palankába szállították, az elfogott öt felkelőt még ugyanaz nap estején hadi törvényszéki ítélet szerint a g y o n l ö t t é k.

Legújabbban pedig Bécsből a következő táviratot veszi az „Egyetértés“: A hercegovinai felkelők önbizalma és vakmerősége egyre növekedik. Mint kitünik, az utóbbi napokban a treskavicaplaninán összegyűlt csapatok már támadólag mertek előnyomulni Trnova ellen. Hogy a harc mily kitartással folyt, kitetszik abból, hogy reggel fél 7-től délután fél 2-ig tartott és hogy a támadók 60 embert vesztettek. Ha e veszteség a felkelők erejének csak 5 százalékja volna is, úgy az 5 derék erdélyi század, mely a tüzből volt, ez esetben is 200 emberrel állott szemben. Trnova már Boszniában a Krbliján és Rogoljon keresztül Szerajevóba vezető uton a treskovicai-Planina Rogolj-Trnovától nyugatra fekszik, a lázadás tehát már á t l é p t e a b o s z n i a i h a t á r s z é l t, és pedig nagy sikerrel. Ez 1200 ember nagyobb része bosnyák. Krblijánról semmi esetre sem jöhettek ezek mind, miután ott hivatalos forrás szerint csak 200—300 ember áll. A halottak között felismertek 2 trnovai lakost és a szintén Boszniában fekvő Ledici község derék knéjét (községi előljárót).

A panszláv izgatások

Alig fogatott el Pancsován és Kikindán néhány politikai izgató, már ismét Nagy-Szombatban indították meg a vizsgálatot Akszakoff moszkvai bizottságának ily önkényes vagy fizetett ügynöke ellen, ki oly helyen próbált iz-

gatni, hol absolute nincs rá a közönség semmiféle rétegénél talaj. Erre vonatkozólag következőkről tudósítják a „Függetlenség“-et:

„Több hónappal ezelőtt telepedett le Nagy-Szombat vidékén egy csehországi cukorgyárból ide került egyéniség. Az utóbbi időkig alig vonta magára a figyelmet. Mint magánzó élt és keveset törődtek vele. Most azonban egyszerre csak hire járt, hogy emissárius, ki feltűnőleg nyilatkozik a panszláv és nihilisztikus propaganda mellett. Az itteni lakosság körében azonban oly visszatetszéssel találkoztak nyilatkozatai, hogy azok kértek ellene vizsgálatot, kik előtt beszélt. Ez most folyamatban is van, ép azért az eredmény ismeretéig bővebben nem lehet a dologhoz szólni. Mihelyt be lesz fejezve, azonnal kiegészítjük ez értesülést.“

A moszkvai panszlavisztikus közlönyök, Katkoff és Akszakoff lapjai nyíltan dicsekszenek ügynökeik ügyességével, kiknek sikerült a szerbeket saját kormányuk ellen föllázítani. Milánt trónvesztéssel fenyegetik, ha legközelebbi tavasszal nem fordul Ausztria-Magyarország ellen a szlávok fölszabadítása érdekében. Meglepő őszinteséggel számlálják föl az állandó bizottságokat, melyek a Dunafejedelemségekben és Ausztria-Magyarországban működnek. Boszniában e szerint 6, Dalmáciában és Horvátgovinában 8, Szerbiában 14, Bulgáriában 38, Horvátországban és Magyarországon 17 ily állandó izgató bizottság van.

Ime: hogy aknák fölött vagyunk.

A KÖRNYÉKRŐL.

Szalay Imre fölmentése — mint lapunknak a lengyelítói kerület több pontjáról egyszerre írják — nagy örömet okozott választói között, annál savanyubb képet csinált hozzá az ellenpárt, mely közel jövőben hitte már a választást. Ha Szalayt az se tudta kipusztítani a kerületből, hogy a „császárt“ megsértette — gondolják magukban — most azután nincs reményesség az eszem-izomhoz. A fölmentés annál frappánsabb hatást tett, mert a jobbpárt már előre biztosra elhíresztelte az öt évi börtönt. Börtön helyett f ö l m e n t e t é s, ez bizony nem lehet örvendetes rájuk nézve. De annál örvendetesebb híveinkre, kik ebben a szabad szó diadalát ünnepelhetik.

KRÓNIKÁS ADOMÁK.

— Játszanak Somogyban. —

Rosz kedvében találta az egykori kaposvári ügyvédet a törvényszék végzése, hogy egy vagyontalan ember semmi kilátást sem nyujtó ügyében ő rendeltett ki gondnokul, holott ily megüszteltesben részesülni nem szokott. — Visszaküldte tehát a végzést lakonikus indorsátával:

„Ha X-nek és Y-nak tetszik adni a husos falatokat, adja azoknak a tek. törvényszék a csontokat is.“

*

Egy másik esetben, midőn a bécsi kereskedők által bukás miatt panaszkodó és a vizsgáló bíró által faggatott kereskedő letartóztatása miatt appellált, így argumentált:

„Nem szép dolog, hogy a tekintetes törvényszék a bécsi zsidók peccenyeforgatójává szegődik.“

HIREK.

— **Hymen.** Kurec György vasuti tisztviselő Pécsen eljegyezte Sust József pénzügyi titkár leányát, Gabriellát. — **W a j d i t s** Irma kisaszszonyt N.-Kanizsán e hó 12-én vezette oltárhoz Nagy József zala-novai kereskedő.

— **Halalozás.** Véssey Irma, Dessewffy Aladárné, Véssey Antónia mint gyermekek, Lehner János, Erzsébet, Vilmos és Dessewffy Antal mint unokák, ugy Dessewffy Aladár mint vő, megszorodott szívvel jelentik atyjok, nagyatyjok és ipatek. **V é s e i V é s s e y** Antal urnak élete 80-dik évében végelgyengülés következtében február 5-én történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemét február 7-én délután 3 órakor a vései sírkertben örök nyugalomra tették. Vése, 1882. február 6-án. Béke hamvaira!

— **Bogyó Alajos** pécsi szintársulatának egy részével Kaposvárra készül három heti előadásra.

— **A német cégtáblák ellen** Szalay Imre országgyűlési képviselő javaslatot fog betervezteni a pénzügyminiszteri költségvetés tárgyalásakor, hogy azok, kik a fővárosban idegen nyelvű cégtáblákat használnak, adó fejében ezért évente 100 forintot fizessenek: Szalay határoza i javaslatát már eddig pártkülönség nélkül közel 100 képviselő írta alá, s így elfogadtatása kétséget sem szenved.

— **Az iparos ifjuság** képző és segélyező egyesületében e hó 12-én tartott közgyűlés alkalmával megválasztották: elnöké Nobl József, alelnöké Szabó János, ellenőröké Derbits Lajos és Schild György, pénztárnokká Czékly Erazmus, jegyzőkké Roder Pál, Szállárszky Károly, könyvtárnokká Páni Kálmán, Németh István,

házigondnokká Polonyi Pál, választmányi tagokká Mondschein Sándor, Szita István, Tóth József, Lusztig Adolf, Kohn Aladár, Eizner Jacob, Honig Mór, Odor Ignác, Oravetz István, Hopp Gyula, Nagy József, Szlovák József. Pénztári kimutatást, ugy az egyesület tulajdonát képező vagyont, legközelebbi számunkban közöljük.

— **Weisz Sándor** (Izrael) kaposvári lakos és Ernestina leánya vezeték-nevét **V é s e i**-re változtatta.

— **M i a c ó k ?** Jogászörben vetették fel. Az államügyész így definiálta: „A c ó k o l y n o m t a t v á n y, m e l y n é l a z u t á n y o m á s m e g v a n e n g e d v e.“ A híró sajtóügyi eljárásnak nevezte, „melynél a szájbéli eljárás mindig divatos, de a nyilvánosság legtöbbször kizáratik.“ Egy ismert védő ügyvéd meg ekként definiálta: „A csók oly élvezeti cikk, melynek hamisítása miatt vád nem emelhető.“

— **R ö v i d h i r e k.** Pécsen a főorvosi jelentés szerint az egészségügyi állapot kedvezőtlen. — **Becsehelyen** a napokban tizenkét ház a melléképületekkel együtt leégett. — **Barcsen** tüzoltóegylet alakult, melynek már eddig hatvan tagja van. — **Siófokon** a „vörös kereszt egylet“ javára folyó hó 11-én Kariberger Gyula vendéglőjében sikerült táncvigalom tartatott. A kitűzött némes czérra 140 forintot eredményezett. Az első négyest közel 50 pár táncolta. Tudósítónk a szép hölgyek nevei közül följegyezte Sigray Istvánné, Kariberger Mariska, Sléinger Lujosné, Lőventritné neveit. A vigalom oly kedélyes volt, hogy véget csak fényes nappal ért. Ugyanott az ipar-egylet 18-án fogja vigalmát tartani.

Kossuth Lajos.

Nyolezvan éves lett.

„Soha nem hittem volna, hogy a folytonos nyavalygás, mikor az ember nem épen beteg; de magát soha egy percig nem érzi jól, oly átkozottan zsbibasztólóg hathasson az agy funkcióira s a munkaképességre. Igaz, hogy eddig egész életemen át sohasem voltam 80 esztendő. Ez egészen új szituáció. Nehéz bele szokni.“

Irja, mult napokban Heli Ignácához, abból az alkalomból, hogy élete ez évébe belépett.

Nyolezvan év! Beh nagy idő. Egy egész századnak négy teljes ötöde.

Nyolezvan év! És e nyolezvan év alatt minő változata az eseményeknek, mily szédítő fordulatai a ragyogó, vakító káprázatnak!

A monoki kuriától kezdve, hol a kis kék szemű, sima szőke fürtű Lajoska megpillantotta a napvilágot — a turini magányig, honnan az agg **K o s s u t h** írja e lelkének ruganyosságát tükrözött kedves, humoros sorokat, — minő komor státiói az életnek estek közebe.

Lajoska diák volt: jól tanult, de mert méltatlanul bántották, rávette diaktársait, hogy nem mentek el a bántalmazó tanár leczkéire. Ez volt első „nyilvános“ szereplése. A mire az utóbb megtörtént békére így szóla tanára: „A dominus Kossuthból pedig, ha meg nem javul, egykor még nagy országháborító fog válni.“

Jurátus volt, csillapítnia kellett a kolera miatt lázadó falvakat. Sikerrel tette meg.

Képviselő volt: pártjának vezére lett.

Miniszter lett: az ország teremője vált belőle.

Kormányzó volt: háborút vitt két hatalom ellen, hősen, törhetetlen. És mint „semmi“ lett legnagyobb, mint hontalan bujdósó bukott kabinetet a hatalmas Britanniában, s mint menekült hazátlan magánember ült az amerikai nagy kongressus elnökének jobbján, — alkudhatott Európa remével, bizalmasan értekezett királyokkal, világdöntő államférfiakkal, — kezeiben tartotta a nivelt kontinens diplomatiájának összes szálaít, retteggetve és szeretetve a világ négy tája felé egyszerre, s nevelve e közben gyermekeket, jókat, és látva, zokogván, eltétetni idegen földbe nejének, testvérének, leányának csontjait, — — mig megállá égő napként világítva a sötétben, — s most írja, hogy „folytonos nyavalygás“ volt ez az élet, nem épen beteg, de magát soha egy percig sem érzi jól.

Oh, mennyi megható lehet néhány szóban!

Nem, nem, nem „épen beteg.“ Nem beteg a szónak fizikai értelmében. Az a szeplőtelen nagy lélek csak gonddal ápoit, egészséges testben lakozhatott. A teste nem beteg, — de fájdalom dulja a legnemesebb kedélyt, fanyar, sok csalódás marja azt a szívet, melynél jobb, hübb s odaadóbb emberi kebelben nem dobogott, doboghatni hisz nem is fog soha.

Letérdelünk: imádkozunk.

Légy áldott, ott künn, nyolczvan éves agg!
Légy áldott, boldog babéridon, mosolygó öntudat
derítse kedélyed s multad emlékei vidámság
leked — de jövők képei boldogítsák szíved: a
te gyermekeid biznak még az osztó igazságban,
erejükben s viszontlátásodban! esdve várnak,
imádkoznak: megérd a kort, a hol elmondhatod:
„Éltem, eselekedtem, — láttam uram örömdönek
országát, — most bocsásd el s engedd esőndben
elnyugodni szolgálodat.“

Társas élet.

* A kaposvári egyesült ipar-
társulat bálja az idén is, mint rendszeren,
pompásan sikerült. Fesztelen jókedv között nagy
közönség mulatott a Korona diszes termében
s a pirkadó hajnal sugarai már kukucsáltak be
az ablakokon, mikor a csárdások szilaj üteme
alatt még javában dobogott a padló. Nem esoda:
annyi szép nő, természetesség és vidorság nem
mindenik bálban szövetkezik egymással. Sajnál-
juk, hogy a jelen voltak közül aránylag csak
kevesek nevét tudtuk följegyezni, ott voltak
pedig a város számos férfi-notabilitásán és hir-
neves iparosán kívül nők: Adelman Károlyné,
Czekl Erazmusné, Deckert Ferenczné, Feketéné,
Fényes Lajosné, Mutusits Károlyné, Schäffer
Mártonné, Rédey Kálmánné Szép Karolina,
Röttler Györgyné Magyar Rozika, Velischné
stb. urnők. Boros nővérek, Breier nővérek,
Dobos Czili, Domitrovics Czili, Lieber Ilona,
Lustig nővérek, Magyar Mathild, Matusics Jul-
csa, Rosta Mariska, Sinkó Lujza, Spitzer Riza,
Vargha Krisztina, Zaudek nővérek stb. kisasszo-
nyok. — Várjuk az évfordulót! — A kaposvári
iparosok báljai nem engednek egymásnak, meg-
érdemlik, hogy egy álló évig készülődjünk rájuk!

* A Mária Valéria-egylet
végleg megalakult s az árvaláz építéséhez leg-
közelebb tényleg hozzákezdenek. A tisztviselőség
és választmány ekként állított össze: Elnökök:
Jankovich Lászlóné. Alelnökök: Somssich
Andorné, Kelemen Lajosné. Gazda: Frey-
städter Vilmos. Titkárok: Makfalvy Géza,
Kapotsffy Jenő, Választmányi tagok: Berger
Antalné, özv. Babochayné, id. Csorba Edéné,
Czékli Istvánné, ifj. Egedy Sándorné, ifj. Folly
Józsefné, Fischer Istvánné, Gabsovich Károlyné,
Haidecker Pálné, Hochstädter Ferenczné, Insetl
Samuné, Kapotsffy Tevely Lujza, Künffy Adolfné,
Nagy Sándorné, Leposits Ignáczné, Makfalvy
Gézáné, Psik Lajosné, Polák Lajosné, Preisner
Károlyné, Rosenfeld Mórné, Scholz Maria, id.
gróf Somssich Imréné, Svarcz Samuné, Dr. Szi-
gethy Jánosné, Vaszary Horváth Ilona, Janko-
vich Tivadar, Kovács Sebestény Gyula, Kelemen
Lajos, Maár Gyula, Somssich Andor Számvizs-
gálók: Dr. Szigethy János, Dr. Vaszary János,
Dr. Folly Hugó.

* A „kaposvári állandó műkedvelő-
társulat“ által folyó évi február hó 6-án rendezett
kalikó estélynek 90 frt 6 kr. tiszta jövedelméhez
a következők járultak felülítattal: Augustin
Agoston 2 frt, Barla József 1 frt, Babochay Kál-
mán 2 frt, Beck Béla 1 frt, id. Csorba Edé 2 frt,
Gaál Dénes 2 frt, Goldberger Albert 1 frt, Hencz
László 1 frt, Insetl Samu 8 frt, Jankovich László
4 frt, Kaeskovich Mihály 2 frt Kvapil R. 2 frt,
Lehner Sándor 4 frt, Löw és testvére 5 frt, N. N.
2 frt, N. N. 1 frt, N. N. 1 frt, Dr. Szigethy J. 1
frt, Szakács Lajos 1 frt, kik is fogadják ezért a
társulat szives köszönetét. A fent kitett tiszta
jövödelemből 82 forint a kaposvári kisdéd-
o v o d a alap javára adatott. — Kérve b. lap-
jában ennek közlését, tisztelettel maradtam Ka-
posvárott, 1882. febr. 12. BELOVÁRY LAJOS
h. titkár.

* V e g y e s e k. A n-kanizsai izr. nögy-
let minapi pörjelmez estélye hétszáz forint tiszta
jövödelmet hozott. Nem minden pesti bál se dí-
cselkedhetik ily eredménynyel. — M o h á e s o n
„lökösök“ társulata alakult a közélet élénkítésére.
A tagok fölvétele tizenöt liter bor megívása mel-
lett történik. Bizony civilizálódnunk! — P é c s e t t
a jótékony nögylet e hó 20-án közcacsorát fog
rendezni. — A e s u r g ó i tüzoltóegylet bálja igen
csinosan sikerült. Reggeli 5 óráig pezsgő jókedv
mellett mulattak. — L á t r á n y b a n családias
jellegű táncestély volt e hó 8-án a környék nagy
részvéte mellett. — K a p o s v á r o t t holnap
lesz a tüzoltók bálja: ezzel zárul be a farsang, ök
„oltják el a tüzet“ Még csak a Barczák szokott
álarczos-mulatsága következik s azzal bejutunk a
csöndesb — bójti szakba.

NÉPGAZDA.

— **Közlemények.** Szekzárdon és Pakson
szőlős-gazdák egyesülete van alakulóban. — **A**
siklósi takaré- és hitelegylet febr. hó 23-án
tartja ez idei rendes közgyűlését.

— **Az ipartörvény** módosítását ürelmele-
nül várják a vidéki ipartársulatok. Ujabbban a
nagy-kanizsai általános ipartársulat egy három
tagból álló küldöttsége (Eger Ignác alelnök,
Földy Ferenc jegyző és Salier Lajos) járt az ipar-
ügyi miniszternél s egy terjedelmes emlékiratot
nyújtott át neki. Az emlékirat indokaibau legia-

kább a korlátlan ipartüzés ellen fordul, hosszasan
eseteli azon szomorú viszonyokat, melyekbe a tu-
da'lan- és kontárság terete iparunkat és ipar-
sainkat. Ezért nem az ipartörvény bizonyos részei-
nek, hanem a mostani r e n d s z e r n e k változ-
tatását sürgetik.

— **Az adóintézkedések** postai uton való szét-
küldését a pénzügyminiszter beszüntette. Beszün-
tette azért, mert ez az eljárás n e m v e z e t t e t t
kívánt eredményre. Mintán azonban az intézmény
életbeléptetése alkalmával nyomtatott intő lapok-
ból, még ötezer darab van készletben, a megszün-
tető új rendelet csak ezek f e l h a s z n á l á s a
u t á n lép életbe. Denique az a fő, hogy a nyom-
tatvány föl legyen használva: akár czelezerü az
eljárás, akár nem.

SZÓRAKOZÁS.

Szórakozottság.

Az egyszeri völegény, kijöve a templom-
ból a boldog menyasszonnyal, tévedésből a
lovat akarta föltenni a felesége mellé és magát
fogni be a hámba. — Szerencsére még jókor
figyelmeztették, hogy ne legyen olyan szóra-
kozott.

X. tanár ur, mikor a saját háta viszket,
tévedésből mindig a felesége hátát vakarja meg.

Diderot érdekes természetrajzi magyarázat
közben a szomszédnöje ujjával piszkálta meg a
pipája tüzet.

— Barátom! — mond valaki ismerősének, ki
egyébiránt a logikát tanította s szórakozottságá-
ról volt nevezetes — hallottad-e, mit tett az a
szerencsétlen Y? Képzeld, öngyilkos lett. De
hogyan? feltékenységi boszúból levágta a fejét,
bepakolta és elküldte a feleségének.

— Borzasztó — szörnyűködik amaz. — De
nini, — mond észre térve, — hát hogyan pakol-
hatta be, ha előbb levágta a fejét, ha
előbb levágta? Hiszen akkor kétségkívül meg-
halt?

— Előbb pakolta be és azután vágta le
— mond a barát.

— Hja persze így! — fejezi be egészen
megnyugodva a logikus s elválnak egymástól.

Mit dongott a légy?

—Humoros novelette.—

Romeó ur jó és kopasz ember volt. Ha csak
jó lett volna, okvetlenül elvész, de kopasz is volt,
és e tulajdona menté őt meg, a mint azt a tör-
ténétből öök is látni fogják.

Daczára annak, hogy kereskedő, mégis be-
csületes volt és daczára annak, hogy becsületes
volt, napról-napra növekedett vevőinek száma, és
ezzel vagyona. Legjövödelmezőbb speculációjá
első házassága volt, mert harminczöt éves korá-
ban elvett egy özvegyet, ki neki fénylő aranyak-
ban hozott vagy fél millió frankot, s ki őt oly
hévvel szerette, mint előbbi két férjét.

Végre pedig, mintán a becsületesség, akár-
mit fecsegejen a világ, utójára is megleli jutal-
mát: Romeó ur csakhamar elveszté feleségét.

Ezen kellemes meglepetés után hőstünk sie
tett szívét és vagyonát egy bájos és ifju s jó
esaládból való leány lábához rakni.

Romeó ur akkor viselt a hátán vagy öt da-
rab X-et. Romeó asszonyság tán észre sem veszi
e fél századot, ha nem lett volna járatos házuk-
hoz egy fiatal noka ücsese, ki csak most került
ki a „jogból“ és nemrég nyitott irodát.

Kedves és veszedelmes egy fiatal nőre ily
gyermekkorukban, tegezni kezdték egymást, a
tegezés pedig a szerelem nyelvének alapja. Réval
urának pedig huszonnégy tavaszon kívül volt
szép fekete sűrű haja, csinos bajsza és lakott
még szemében azon bizonyos édes bágyadság...
azon bizonyos... hiszen értenek...

Romeó ur, mint valódi kereskedő üzletének
élt egészen. Réval ur pedig, mint ügyvéd, egé-
szen a szép kis unokatestvérnek!

És mindhárman boldogok voltak, a keres-
kedő, mert üzlete gyarapodott, az ügyvéd, mert
oly ügyben plaidirozott; melyet végre is meg-
nyerni vélt és Romeó asszonyság, mert barátság
és szerelem ölelék egybe lágy karokkal.

Ekképen minden a legjobban folyt e békés
házi életben, míg egy napon eszükbe jutott ki-
rándulást tenni a zöldbe. Kirándulás a zöldbe!
van e ennél ártatlanabb dolog? gondolá Romeó
ur és vigan utnak indultak.

A Noir-Pente szigetére érve, árnyas és
félreeső völgyecskét szemeltek ki, kirakták él-
lemiszereiket és neki álltak a reggelnek.

Romeó ur oly jónak találta a reggelit, hogy
az elköltött ételek és italok után csendes szunya-
dásra hajta eltáradt tagjait.

A szerelem azonban nem aludt el, sem az
unokaöcs, sem az unokanéne, hanem a zöld pá-
zstra ülve a reggeli után kellemes felhevülésben
könyvet forgattak anélkül, hogy olvastak volna.

Meleg tavaszi nap volt, inger és gyönyör-
teljes, langyos szellő susogott a fák között. A

sűrű lombzatban apró piros és zöld pontocskák
ragyogtak káprázatosan, madarak szökeltek egy-
másat keresve a galyakon, virágok csókolóztak
tavaszi friss piperéjükben és a Romeó asszony
ruháját játszi szellő lágyan ide és tova lebbenté.

— Emlékszik még, — szólt az ifju ki az
asszonyt már rég nem tegezte, — azon kiránu-
lásunkra, melyet házassága előtt együtt tevénk?
Az is olyan nap volt, mint a mai. Ah akkor ön
még igen fiatal volt!

Romeó asszony mitsem felelt, hanem köny-
vét térdére tevő, egy pillanatig lesüté szemét és
aztán emerengett a láthatár kékes végtelenében
vagy végtelen kékjében.

Mi foroghatott fejében? Férje jó volt s a
megtetesült előzékenység. De ah! annak az uno-
kaöcsnek oly érdekesen halvány arca, ében ső-
tét haja s szeme oly lángoló volt, ki nevének ké-
nyelmes, sőt fényes életet biztosított, de jaj, a
nap oly tüzesen sütött le a bársony pázstra a
susogó szellő annyi illatot hordott szárnyain és
a légben annyi ismeretlen, rejtelmesen buzgó dal
zugott búgott fülből-fülbe, fülből szívbe.

Szegény jó Romeó, minden összeesküdött
ellened!

— Emlékszik még, — folytatá Réval, mi-
dön önt először láttam bál ruhában? Hogy állt
ez önnek, milyen fehér és milyen rózsás volt
akkor!..

— Hát ma szerencsen vagyok? — kérde a
szép hölgy.

— Oh, dehogya! ön ma is hófehér, mintegy
havas, igen mint a Mont blanc, melyet rózsafel-
hők borítanak el.

Romeó asszony erre a „havas“ hasonlatra
argumentummal felelt, s ledobta kebléről az irigy
sált. Hiszen olyan meleg volt.

És e melegben az ég kéken mosolygott, a
rétek zölden virultak, de Réval nem nézte sem a
kék eget sem a zöld rétet. Nem a bimbózó bokro-
kat, hanem nézte a szép asszonyt és a miniatúr
Mont-blankot.

Mindkettő szívét valami édes meleg érzés
fogta el.

A pázsit oly puha és lágy volt, a szellő
mely egymáshoz közeledő fejeik körül suttagott,
oly szerelmesen remegő akkordokat hallatott. A
piczi madarak, a rügyező galyak között úgy csó-
kolóztak. Aranyos rovarok úgy zsongtak bong-
tak a légben, és — Romeó bácsi oly irgalmatla-
nul hortyogott.

— Milyen jó így ülni ön mellett ebben a
szép langyos szellőben, susogó halkan Réval.

Romeó asszony lesüté szemét, hallgatott.
Nem szólt semmit, de lecsüggő karját a lüktető
vér rózsásra pirkasztá, s a hamis szellő kedvét
lelte a szép nő szeszélyes fürtjeit csókolva, oda-
dobni a fiatal ember égő ajkaihoz.

(Vége jövőre.)

Szerkesztői üzenet

V. R. h. Megjött, közölni fogják.
K. K. Szud. A tervezett vasútra vonatkozó cik-
ket nem használhatjuk.

B. L. h. Köszönet.
Torkos J. urnak levél megy mielőbb. Ide a re-
klamált megrendelés nem jött meg.

T. T. bpst. A „Népjog“ tere értékesebb, hogysen
vállaltuk ingyen számai kedvéért hasábszámra közöl-
gesse, annak tartalmát. Félretettük.

Felelős szerkesztő

Krátky János.

49. szám.

1882.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. év
LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a n. atádi kir. járásbíróság 3936. számú
végzése által n. atádi takarékpénztár rész-
vénytársaság végrehajtató javára Grünhut
Herman n. atádi lakos ellen 180 frt tőke, ennek
1881. év novemb. hó 16. napjától számítandó 8%
kamtai és eddig összesen 21 frt 50 kr. perköltség
követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás
alkalmával bíróság lefoglalt és Feigelstok Zsig-
mond, ugy n. atádi takarékpénztár, nemkülönb
R. A. Richter gyáros, mégis Renberger Adolf
részére felül lefoglalt és 869 frt 15 kr-ra becsült
férfi és női felső kész ruha neműek, posztó kel-
mék, vásározó láda, házi butorok, varró gépek,
és bolti álványból álló ingóságok nyilvános ár-
verés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 353.354/1882. sz. kikü-
ldést rendelő végzés folytán a hely színén, vagyis
N-Atádon Grünhut Hermannál leendő esz-
közlésére 1882 év február hó 27-ik napjának
délutótti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értel-
mében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is
eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t. cz. 103. § ában megállapított
feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Taranyban 1882 ik évi február hó 15-ik
napján.

Magassy Rudolf,

bíróági végrehajtó.

Uj férfi-szabó-üzlet.

Van szerencsém tudatni a m. tisztelt férfiközönséggel, miszerint

Kaposvárrott, fő-utca 5. szám alatt
(a vármegyeházzal szemben)

férfi-ruha-üzletet

nyitottam.

Becses pártfogásukat kérve, egyuttal kijelentem, hogy

az idényre való szövetek

nagy választékban s egészen divatos fagon szerint megérkeztek.

Kaposvárrott, 1882. febr. 15.

Szvitelszky Endre,
férfi-szabó.

Három vasu eke.

Jelentékeny gazdák által jónak elismert 28,466 sz. alatt szabadalmazott

Ivanics és Weiller-féle háromvasu ekék

csupa kovácsolt vasból és acél fejekkel legjutányosabb áron kaphatók Kaposvárrott

Weiller Vilmos
vaskereskedésében.

67. szám.
1882.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Tekintetes kaposvári kir. járásbírótság 414 számú végzése által **Krausz Adolf kaposvári lakos** ellen **Grünvald Teréz** s társai részére 3044 frt 80 kr. követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, s 1716 frt 70 kr-ra becsült különféle bolti cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis **Kaposváron** leendő eszközlése határidőül 1882-ik évi **márczius hó 1-6** napjának délelőtti 9 órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívotnak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, a vhajt. szólló 102. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Kaposvárrott, 1882-ik évi február hó 16. napján.

Szigethy Imre,
kiküldött bírósági végrehajtó.

JEITELES HERMAN

ajánlja

a kor igényeinek megfelelőleg,

dúsan fölszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

könyv- és könyomdai munkák, vonalzott üzleti és gazdasági, valamint fő- és segédkönyvek

gyors, pontos és jutányos elkészítésére.

NAGY PAPIR-RAKTÁR.

Mindennemü ügyvédi, birói és községi nyomtatványok kaphatók, bizományosomnál

Grünhut Béla pénz-váltó-üzletében Kaposvárrott.